

ETICKÝ KODEX PRO AUDITORY A ÚČETNÍ ZNALCE

VYDÁNÍ 2012

MEZINÁRODNÍ FEDERACE ÚČETNÍCH

International Federation of Accountants
529 Fifth Avenue, 6th Floor
New York, New York 10017 USA

Tato publikace byla zveřejněna Mezinárodní federací účetních (IFAC). Posláním IFAC je sloužit veřejnému zájmu tím, že: přispívá ke zdokonalování, přijímání a zavádění vysoce kvalitních mezinárodních standardů a návodů k jejich uplatňování; přispívá k rozvíjení silných účetních a auditorských organizací a účetních a auditorských firem a vysoce kvalitních postupů uplatňovaných účetními a auditory; podporuje ohodnocení účetních a auditorů v celosvětovém měřítku; zaujímá stanoviska k otázkám veřejného zájmu, u nichž je odborný názor účetní a auditorské profese nanejvýš relevantní. Tuto publikaci je možno zdarma stáhnout pouze pro vlastní potřebu z webových stránek Rady pro mezinárodní etické standardy (IESBA): www.ethicsboard.org.

Etický kodex pro auditory a účetní znalce, návrhy na jeho úpravu a náměty ke konzultacím jsou publikovány a vlastněny autorským právem IFAC. Schválený text je zveřejněn v angličtině.

Rada pro mezinárodní etické standardy účetních (IESBA) a Mezinárodní federace účetních (IFAC) nepřijímají jakoukoliv odpovědnost za škodu způsobené jakékoliv osobě, která jedná nebo se zdržela jednání z důvodů spoléhání se na text uveřejněný v této publikaci, bez ohledu na to, zda je taková škoda způsobena zanedbáním či jiným způsobem.

Logo Rady pro mezinárodní etické standardy účetních „International Ethics Standards Board for Accountants“, „IESBA“, „*The Code of Ethics for Professional Accountants*“ a logo Mezinárodní federace účetních „International Federation of Accountants“ a „IFAC“ jsou obchodní značkou a pracovní značkou IFAC.

Copyright © červenec 2012 Mezinárodní federace účetních (IFAC). Všechna práva vyhrazena. Pořizovat kopie tohoto díla je povoleno za předpokladu, že jsou používány při akademickém vyučování nebo pro vlastní potřebu a nejsou dále prodávány nebo šířeny a dále za předpokladu, že každá kopie obsahuje následující sdělení:

Copyright © červenec 2012 Mezinárodní federace účetních (IFAC). Všechna práva vyhrazena. Použito se svolením IFAC. K souhlasu s pořizováním kopií, uchováváním a dalším šířením dokumentu kontaktujte permissions@ifac.org. Jinak s výjimkou případů, kdy je to zákonem povoleno, je k pořizování kopií, uchovávání a dalšímu šíření dokumentu vyžadován písemný souhlas IFAC. Kontakt: permissions@ifac.org.

ISBN: 978-80-86679-06-8

PŘEDMLUVA K ČESKÉMU PŘEKLADU ETICKÉHO KODEXU

Tato publikace obsahuje překlad the Code of Ethics for Professional Accountants, Edition 2010, vydaný Radou pro mezinárodní etické standardy účetních (IESBA). Tento Etický kodex stanoví etické požadavky pro auditory a jednotlivé členské země, IFAC nesmí uplatňovat méně přísné standardy než ty, které jsou uvedeny v tomto Kodexu. Platná česká legislativa může obsahovat požadavky a postupy, které mohou být od tohoto Kodexu odlišné. Auditóři si musí být vědomi těchto rozdílů a jsou povinni dodržovat vždy ty přísnější požadavky, pokud to zákon nebo jiná regulatorní opatření nezakazují.

Etický kodex nabyl účinnosti 1. ledna 2011, určitá přechodná opatření se dotýkají problematiky subjektů veřejného zájmu, rotace partnerů, relativní výše honorářů a odměňování.

Překlad textu byl zajištěn Komorou auditorů České republiky se souhlasem IFAC a probíhal v souladu se zásadami stanovenými IFAC pro překlady textů a pod patronací redakční rady pro překlad standardů, jejímiž členy jsou odborníci s rozsáhlými znalostmi, praktickými zkušenostmi a současně s vysokou úrovní znalostí odborné angličtiny.

Etický kodex v originálním znění je volně přístupný na internetových stránkách IFAC www.ifac.org. IFAC vítá všechny připomínky k jeho obsahu, které je možné zasílat na adresu IESBAPubs@ifac.org.

Protože překlady či revize překladů budou probíhat i v budoucích letech, oceníme všechny konstruktivní připomínky a návrhy pro případnou další úpravu odborné terminologie a textů.

Petr Šobotník
Prezident KA ČR

ÚVOD K RADĚ PRO MEZINÁRODNÍ ETICKÉ STANDARDY ÚČETNÍCH (IESBA)

Rada pro mezinárodní etické standardy účetních (IESBA) je nezávislým orgánem v oblasti tvorby standardů, který vypracovává mezinárodně přiměřený *Etický kodex pro auditory a účetní znalce* (Kodex).

Úkolem IESBA, tak, jak je uvedeno v jejích stanovách, je sloužit veřejnému zájmu tím, že vydává vysoce kvalitní etické standardy pro auditory a účetní znalce. Dlouhodobým cílem IESBA je sblížení etických standardů Kodexu pro auditory a účetní znalce, včetně standardů upravujících nezávislost auditora, se standardy vydávanými regulátory a tvůrci standardů na národních úrovních. Přejít k jednotnému souboru standardů může zvýšit kvalitu a úroveň služeb, které poskytují auditoři a účetní znalci na celém světě a může přispět ke zlepšení výkonnosti globálních kapitálových trhů.

Rada IESBA se skládá z 18 dobrovolných členů z celého světa. Z těchto 18 členů je 9 zástupců aktivně působících auditorů a 9 zástupců, kteří nejsou praktikujícími auditory nebo zaměstnanci auditorských firem (neprotikující). Z těchto 9 neprotikujících členů jsou alespoň 3 zástupci veřejnosti, tj. členové, u nichž se předpokládá a kteří svým jednáním dokazují, že zastupují veřejný zájem. Členové jsou jmenováni Radou IFAC na základě doporučení Nominačního výboru IFAC a se souhlasem Rady pro veřejný dohled (PIOB), která dohlíží na činnost IESBA.

Proces přijímání etických standardů zahrnuje i zapojení PIOB a konzultační poradní skupiny IESBA (CAG), jejichž prostřednictvím je prosazován veřejný zájem při přípravě standardů vydávaných IESBA včetně doporučení k jejich uplatňování.

Při přípravě standardů musí IESBA postupovat transparentně a v souladu s postupy, které byly schváleny PIOB. Zasedání Rady včetně telekonferencí jsou přístupná veřejnosti a agendy jednání jsou k dispozici na webových stránkách Rady.

MEZINÁRODNÍ FEDERACE ÚČETNÍCH

Organizace

Mezinárodní federace účetních (International Federation of Accountants, IFAC) je organizace s celosvětovou působností sdružující účetní a auditorskou profesi. Byla založena v roce 1977 a jejím posláním je sloužit veřejnému zájmu v následujících oblastech: přispívat k vytváření, přijímání a implementaci vysoce kvalitních mezinárodních standardů a dalších materiálů, přispívat k rozvoji silných účetních a auditorských profesních organizací a účetních firem a vysoce kvalitních účetních a auditorských praxí, po celém světě propagovat význam účetních odborníků a vyjadřovat se k otázkám veřejného zájmu, u nichž je odborný názor účetní a auditorské profese velmi důležitý.

IFAC má ve 127 zemích celého světa 167 členských a přidružených organizací, což představuje celkem přibližně 2,5 milionu účetních odborníků, kteří provozují veřejnou praxi, tj. jsou nezávislymi auditory, nebo působí v průmyslu a obchodě, ve veřejném sektoru či v akademické sféře. Žádná další účetní organizace na světě a jen málo jiných profesních sdružení má tak širokou mezinárodní základnu jako IFAC.

Řídící orgány IFAC, její odborný personál i dobrovolníci, kteří pro ni pracují, kladou maximální důraz na čestné a poctivé jednání, transparentnost a vysokou odbornost. To jsou hodnoty, jejichž dodržování se IFAC snaží prosazovat také mezi účetními odborníky, a to prostřednictvím *Etického kodexu pro auditory a účetní znalce* Rady pro mezinárodní etické standardy účetních (Kodex IESBA).

Podrobnější informace jsou k dispozici na webových stránkách IFAC www.ifac.org.

Vydávání standardů

IFAC si již od svých počátků uvědomuje, že rozhodujícím nástrojem ochrany veřejného zájmu je vytváření, propagování a prosazování mezinárodně uznávaných standardů, které budou pro investory, odbornou veřejnost i pro další subjekty zárukou, že jimi používané informace jsou důvěryhodné.

Pro tyto účely IFAC zajišťuje struktury a procesy umožňující fungování čtyř nezávislých orgánů vydávajících mezinárodní standardy, a to Rady pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy (International Auditing and Assurance Standards Board, IAASB), Rady pro mezinárodní standardy vzdělávání účetních (International Accounting Education Standards Board, IAESB), Rady pro mezinárodní etické standardy účetních (International Ethics Standards Board for Accountants, IESBA) a Rady pro mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor (International Public Sector Accounting Standards Board, IPSASB). Díky přísnému schvalovacímu procesu, který tyto nezávislé rady při přijímání standardů uplatňují, jsou ve veřejném zájmu transparentním, účinným a efektivním způsobem vydávány vysoce kvalitní mezinárodní standardy. Každá z těchto rad má navíc k dispozici konzultační poradní skupiny, které zajišťují zřetel k veřejnému zájmu a jejichž členy jsou zástupci odborné veřejnosti. Rady vydávají následující předpisy:

- Etický kodex pro auditory a účetní znalce
- Mezinárodní auditorské standardy, mezinárodní standardy pro prověrky, ostatní ověřovací zakázky a související služby
- Mezinárodní standardy pro řízení kvality
- Mezinárodní vzdělávací standardy
- Mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor

IAASB, IAESB a IESBA podléhají rovněž dohledu ze strany Rady pro dozor nad veřejnými zájmy (Public Interest Oversight Board, PIOB). Podrobnější informace jsou k dispozici na jejich webových stránkách www.ipiob.org.

Úkolem Poradního panelu pro soulad s předpisy (Compliance Advisory Panel, CAP) je dohlížet na realizaci programu, v jehož rámci musí členské a přidružené organizace IFAC prokazovat, že při implementaci standardů vydávaných IFAC a Radou pro mezinárodní účetní standardy (International Accounting Standards Board, IASB) vyvinuly maximální úsilí. Povinnosti členských organizací jsou definovány v Prohlášeních členských povinností (Statements of Membership Obligations). Podrobnější informace viz www.ifac.org/complianceprogram.

Další aktivity

IFAC vydává materiály pro účetní odborníky neprovozující veřejnou praxi, které umožňují benchmarking jejich činností, a podporuje výměnu informací a znalostí mezi nimi. Dále zřídil pracovní skupiny, jejichž úkolem je řešit problémy, s nimiž se potýkají malé a středně velké auditorské firmy (SMP), malé a středně velké podniky (SME) a rozvíjející se ekonomiky, protože si uvědomuje zásadní roli, kterou tyto faktory v globální ekonomice hrají.

- Výbor pro účetní odborníky neprovozující veřejnou praxi

Výbor pro účetní odborníky neprovozující veřejnou praxi slouží členským organizacím IFAC i účetním odborníkům z celého světa, kteří působí v obchodě, průmyslu, finančních službách, akademické sféře a ve veřejném či neziskovém sektoru. Cílem tohoto výboru je jednak propagovat a posilovat význam účetních odborníků neprovozujících veřejnou praxi zvyšováním všeobecného povědomí o důležitosti role, kterou tito odborníci hrají v souvislosti s tvorbou hodnot pro své organizace a jejich akcionáře a další zainteresované subjekty a v souvislosti s ochranou těchto hodnot a jejich reportingem, a jednak poskytovat podporu členským organizacím při prohlubování odborných kompetencí jejich členů, aby mohli tuto roli plnit. Prostředkem k uskutečnění těchto cílů je podpora komunikace a výměna myšlenek a poznatků o nejlepší praxi. Podrobnější informace viz www.ifac.org/paib.

- Výbor pro malé a středně velké auditorské firmy

Výbor poskytuje orgánům vydávajícím mezinárodní standardy přímé podněty z hlediska malých a středně velkých auditorských firem (SMP) a malých a středně velkých podniků (SME). Jeho cílem je, aby mezinárodní standardy vydávané těmito orgány byly použitelné rovněž pro SMP a SME. Výbor vydává také praktické materiály pro podporu SMP, jako jsou různé implementační příručky a webové zdroje připívající k efektivnímu zavádění mezinárodních standardů a podporující kvalitní auditorskou praxi. Kromě toho se podílí na pořádání akcí, jako je pravidelné každoroční SMP fórum. Smyslem těchto akcí je identifikace nově se objevujících problémů, rozšiřování povědomí o důležitosti a významu tohoto sektoru a zajištění včasné reakce na potřeby členských organizací. Podrobnější informace viz www.ifac.org/smp.

- Výbor pro rozvoj účetních a auditorských profesních organizací

Posláním tohoto výboru je překonávat problémy, které brání rozvoji silných účetních a auditorských profesních organizací v rozvíjejících se ekonomikách. V rámci výboru spolupracují odborníci z rozvinutých i rozvíjejících se zemí. Jejich cílem je zvyšovat povědomí o účetnictví a upozorňovat na potřebu existence samosprávné profesní organizace i na ekonomické a celospolečenské výhody, které to přináší. Podrobnější informace viz www.ifac.org/about-ifac/professional-accountancy-organization-development-committee.

- Výbor pro mezinárodní auditory

Tento výbor je výkonným orgánem Fóra auditorských firem (Forum of Firms, FoF), které sdružuje nadnárodní organizace auditorských firem provádějících mezinárodní audity. Výbor zajišťuje oficiální spojení mezi FoF a IFAC a jeho úkolem je motivovat členské organizace FoF, aby při praktickém provádění mezinárodních auditů dodržovaly vysoce kvalitní standardy. Podrobnější informace viz www.ifac.org/about-ifac/transnational-auditors-committee.

Další zdroje

IFAC vydává celou řadu publikací a dalších materiálů, mimo jiné souborná vydání následujících předpisů:

- *Mezinárodní standardy pro řízení kvality, mezinárodní auditorské standardy, mezinárodní standardy pro prověrky, ostatní ověřovací zakázky a související služby a další materiály*
- *Mezinárodní vzdělávací předpisy*
- *Etický kodex pro auditory a účetní znalce*
- *Mezinárodní účetní předpisy pro veřejný sektor*

IFAC dále vydává různé aplikační a implementační materiály, pracovní návrhy nových předpisů, konzultační materiály a tištěné i elektronické newslettery. Většina z nich je v elektronické podobě zdarma k dispozici na webových stránkách IFAC. Souborná vydání předpisů v knižní podobě si lze zakoupit. Podrobnější informace viz www.ifac.org/publications-resources.

Autorské právo a překlady

Zásady, jimiž se IFAC řídí v oblasti autorského práva, jsou vymezeny v prohlášení *Zásady reprodukování, resp. překládání a reprodukování publikací vydávaných Mezinárodní federací účetních*.

IFAC si uvědomuje, že je důležité, aby sestavovatelé účetních závěrek i jejich uživatelé, auditoři, regulační orgány, právníci, akademická obec, studenti i další zájmové skupiny v neanglicky mluvících zemích měli standardy k dispozici ve své mateřštině. Zásady, jimiž se IFAC řídí v oblasti překládání a reprodukování (finálního znění) mezinárodních standardů, jsou vymezeny v prohlášení *Zásady překládání a reprodukování standardů vydávaných Mezinárodní federací účetních*. Podrobnější informace viz www.ifac.org/translations.

OBSAH PUBLIKACE VYDÁNÍ 2012

Tato publikace poskytuje související základní informace o Mezinárodní federaci účetních (IFAC) a platný text *Etického kodexu pro auditory a účetní znalce* (Kodex), který byl vydán Radou pro mezinárodní etické standardy účetních (IESBA). Tato verze Kodexu je účinná od 1. ledna 2011.

ZMĚNY OBSAHU OPROTI VYDÁNÍ Z ROKU 2010

Etický kodex pro auditory a účetní znalce

Toto vydání obsahuje *Etický kodex pro auditory a účetní znalce* (Etický kodex) platný od 1. ledna 2011, který byl vydán Radou pro mezinárodní etické standardy účetních (IESBA).

Toto vydání nahrazuje vydání Etického kodexu pro auditory a účetní znalce z roku 2010.

Změny

Vydání z roku 2012 neobsahuje žádné podstatné změny. Byly provedeny pouze redaktorské úpravy. Pokud máte zájem o verzi, ve které jsou vyznačeny provedené změny mezi vydáními roku 2010 a 2012, kontaktujte permissions@ifac.org

Změny Etického kodexu vydané po 30. červnu 2012 a pracovní návrhy

Pokud máte zájem o nejnovější vývoj a chcete získat konečná prohlášení vydaná po 30. červnu 2012 nebo projednávané pracovní návrhy, navštivte webové stránky Rady pro mezinárodní etické standardy účetních www.ethicsboard.org